שלא יהא דבורך של שבח כדבורך של חול. כגון מקח וממכר וחשבונות: הרהור מוחר. להרהר בלבו כך וכך יציאות אני לריך להוליא על

ל) [לקמן קנ.], ב) ברכות מג: תענית י:, ג) ופסחים מב.ז.

ד) (ובחים קיג:), ה) (שם

ו) נ"א מימי עולם, ז) פי׳

נ״ת מימי עונס, ז) פ״
 טיט נקי [ע׳ פרש״י יבמות
 קו: ובב״מ מ. ד״ה גרגישתל
 ובפרש״י כמובות ס: ד״ה
 גרגישתלן, מ) ב״מ פה,
 ט סנהדרין לד., י) סנהדרין

שם וב"ה לא:ז, ל) וסנהדריו

חזקיה דה"ב לבן,

א מיי׳ פכ״ד שם הלכה א תיי שכ 7 שם הוכנה ד סמג שם טוש"ע א"ח סי' שו סעיף א: ב מיי שם הלכה א סמג

שם טוש"ע א"ח סי שו

:סעיף ח מעיף ח: מוש"ע א"ח סיי של מעיף ג: כג ד [מיי שם הלכה ד מוש"ע שם מעי א]:

בד ה טוש"ע שם סעי א

בקונטרם כגון מקח וממכר וחין

נראה לר"ת דהא כבר נפקא ממצוא

חפלך אלא אומר ר"ת כדאמר

בויקרא רבה (פ׳ לד) ר"ש בן יוחי

הוה ליה אימא סבתא דהות מישתעיא

סגיאא אמר לה אימא שבתא הוא

שתקה משמע שאין כל כך לדבר בשבת כמו בחול ובירושל׳ אמרי׳

תורה אור השלם

ו נימח את כל היהות אשר הַשְּׁמֵים וַיִּפְּחוּ מֵן הָאָרֶץ וַיִּשְׁאֶר אַךְּ נֹחַ וַאֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּשָׁאֶר אַךְ נֹחַ וַאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתָּבְוּ. 2 וְנְיַדְּאָתְ וְסָבְתְּ וְשִׁמְתְּ שִׁמְלֹתִיךְ עָלִיךְ וְיָרְדְתְּ הַגֹּרֶן אַל תִּוְדְעִי לָאִישׁ עֵד בַּלֹתוֹ לאבל ולשתות: רות ג ג . 3 תו לחכם ויחכם עוד הוֹדַע לְצֵּדִּיק וְיוֹטֶף לֶקַח: משלי ט

אַשר צוַתָּה חַמוֹתָה:

רות ג ו רות ג ו זיאמר עלי לשמואַל לך שָׁכָב וְהָיָה אָם יִקְרָא אָלֶיךְ וְאָמֵרְתְּ דָּבֶּר יִיְ כִּי שׁמַע עַבָּדֶּךְ וַיֵּלֶךְ שִׁמוֹאֵל וִישְׁבַּב עַבְּדֶּךְ וַיֵּלֶךְ שִׁמוֹאֵל וִישְׁבָּב שמואל א ג ט בְּמְקוֹמוֹ: שמואל א ג ט הַנְיבָא יְיְ וַיְתְיַצְבּ וַיְקְרָא הְפָעַם בְּפָעַם שְמוֹאֵל הְמוֹאֵל וַיֹאמֶר שְמוֹאֵל הַבְּרַבִּי שׁמֵע עַבְדְּהַ:

שמואל א גי ותלך ותבוא ותלקט בשבה אחרי הקצרים ויקר מְקְרֶהָ חָלְקַת הַשְּׁדֶה לְבֵעֵז מְקְרֶהָ חָלְקַת הִשְּׁדֶה לְבֵעַז בַּשָּׁרָת מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶרְ:

יייניב. ויאמֶר בּעַז לְנַעַרוֹ הַנְּצָב 8 א יַראָעָר בּעוֹ לְנֵעִיר הַנְּעַרְה הַלֹּאת: רות בּ ה הַלֹא שְׁמַעַהְ בַּעִז אָל רוּת הַלֹוֹא שְׁמַעַהְ בַּתִּי אַל תַּלְבֵי הַלוֹא שְׁמַעַהְ בַּתִּי אַל תַּלְבִי ללקט בשדה אחר וגם לא תעבורי מזה וכה תדבקין וֹתִשֶּׂנָה קוֹלָן וַתִּבְכָּינָה עוֹד וַתִּשֵּׁק עָרְפָּה לַחֲמוֹתָה ורות דְבְקָה בָּה: רות איד 11 ויאמֶר לָה בעו לְעת הָאבֶל גֹשׁי הָלם וְאָבַלְתְּ מִן הָאבֶל גֹשִׁי הָלם וְאָבַלְתְּ מִן הַלֶּחֶם וְטָבַלְתְ פָּתַּרְ בָּחֹמֶץ וַתַּשֶׁב מִצֵּר הַקּוֹצְרִים וַיִּצְבָּט לָה קָלִי וַתֹּאבַל וַתִּשְׂבַע וְתֹּתַר: רות ב יד 12 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דְּוִד וַיִּשֶׁב לפני ייַ וּיֹאמֵר מִי אַנְכִי הַבִּיאתנִי עַד הַלם:

13 לכן ישלח האדון יי אָבָאוֹת בְּבַּמִשְׁמַנְּיוֹ רְזוֹן וְתַחַת בְּבַרוֹ יֵקָד יְקֹד בִּיקוֹד אַש: ישעיהו י טז

> לעזי רש"י ארזיל"א. חומר, טין.

מוסף תוספות א. בשבתא. מוס' הכח"ש.

רב נסים גאון

ורחצת וסכת ושמת שמלותיך, אמר ר' אלעזר דפיאה גרסי בני מערבא פרק חן אמר ר' חנינא צריך אדם שיהא לו שני עיטופיז אום שיהא לו שני עיטופיק אחד לחול ואחד לשכת, מה טעם שנאמר נרות גן ושמת שמלותיך עליך וכי ערומה היית[ה], אלא אלו בגדי שבת. כדדרש ר' שמלאי

שדה זו: אם יכול להניח רגלו ראשונה. שעקר מלד זה להניח ללד זה: קודם שחעקר שניה. שאין רחבה יותר מכדי פסיעה ורגלו אחת ללד זה ושניה ללד זה: מוסר. אף לדלג ולעקור את זו קודם שנחה ראשונה: אפור. לקפוץ: ליקף. למקום שהאמה כלה שם: ליעבר. שישים רגלו במים: זימנין דמיחוחן מחניה. ישורו במים: שפיר דמי. לדלג: מהו לפסוע פסיעה גסה. מי עבר משום מעשות דרכיך וישעיה וחן. שלא יהא דבורך של שבת ביי ברבורך של חול. פי׳

אשלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול (6) מברבור אסור הרהור מותר בשלמא כולהו לחיי אלא שלא יהא הילוכך של שבת כהילוכך של חול מאי היא כי הא ראמר רב הונא אמר רב ואמרי ליה אמר ר' אבא אמר רב הונא היה מהלך בשבת ופגע באמת המים אם יכול להניח את רגלו ראשונה קודם שתעקר שניה מותר ואם לאו אסור מתקיף לה רבא היכי ליעביד ליקף קמפיש בהילוכא ליעבר זימנין

בטורח התירו בשאלת שלום בשבת: דמיתווסן מאני מיא ואתי לידי סחיטה אלא יבהא כיון דלא אפשר שפיר דמי אלא כדבעא מיניה ר' מר' ישמעאל בר' יום ד מהו לפסוע פסיעה גסה בשבת הא"ל וכי בחול מי הותרה שאני אומר ספסיעה גסה נומלת שאחד מחמש מאות ממאור עיניו של אדם ומהדר ליה בקידושא דבי שמשי בעא מיניה ר' מר' ישמעאל בר' יוםי מהו לאכול אדמה בשבת א"ל וכי בחול מי הותרה שאני אומר אף בחול אסור מפני שהוא מלקה "אמר ר' אמי כל האוכל מעפרה של בבל כאילו אוכל מבשר אבותיו וי"א כאילו אוכל שקצים ורמשים דכתיב יוימח את כל היקום וגו' אמר ריש לקיש סלמה נקרא שמה שנער שכל מתי מבול נגערו לשם א"ר יוחנן למה נקרא שמה מצולה שכל ימתי מבול נצטללו לשם [וי"א כאילו אוכל] שקצים ורמשים והא ודאי איתמחויי איתמחן אמרי 🌣 כיון דמלקי גזרו ביה רבנן דהא ההוא גברא דאכל "גרגישתא ואכל תחלי וקרחו ליה תחליה בלביה ומית יורחצת וסכת ושמת שמלותיך א"ר אלעזר אלו בגדים של שבת יחן לחכם ויחכם עוד אמר רבי אלעזר זו רות המואביה ושמואל הרמתי רות דאילו נעמי קאמרה לה ורחצת וסכת ושמת שמלותיך עליך וירדת הגורן ואילו בדידה כתיב יותרד הגורן והדר ותעש ככל אשר צותה חמותה שמואל דאילו עלי קאמר ליה פשכב והיה אם יקרא אליך ואמרת דבר ה' כי שומע עבדך ואילו בדידי' כתיב ביה יויבא ה' ויתיצב ויקרא כפעם בפעם שמואל שמואל ויאמר שמואל דבר כי שומע עבדך ולא אמר דבר ה' יותלך ותבא ותלקט בשדה אמר רבי אלעזר שהלכה ובאת הלכה ובאת עד שמצאה בני אדם המהוגנין לילך עמָהם יואָמר בִועז לנערו הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת וכי דרכִּו של בועז לשאול בנערה אמר ר' אלעזר רבר חכמה ₪ ראה בה שני שבלין לקמה שלשה שבלין אינה לקמה במתניתא תנא דבר צניעות ראה בה עומדות מעומד גופלות מיושב יוכה תדבקין עם גערותי וכי דרכו של בועז לדבק יי עם הנשים א"ר אלעזר כיון דחוא יותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה אמר שרי לאידבוקי בה ייויאמר לה בועו לעת האוכל גשי הלום א"ר אלעזר רמז רמז לה עתידה מלכות בית דוד לצאת ממך דכתיב ביה הלום שנאמר ביויבא המלך דוד וישב לפני ה' ויאמר מי אנכי אדני ה' ומי ביתי כי הביאתני עד הלום יומבלת פתך בחומץ א"ר אלעזר מכאן שהחומץ יפה לשרב ר' שמואל בר נחמני אמר רמז רמז לה עתיד בן לצאת ממך שמעשיו קשין כחמץ ומנו מנשה ותשב מצד הקוצרים א"ִר אלעזר מצד הקוצרִים ולא בְתוך ְהקוצרים רמז רמז לה שעתידה מלכות בית דוד שתתחלק ויצבט לה קלי ותאכל אמר רבי אלעזר ותאכל בימי דוד ותשבע בימי שלמה ותותר בימי חזקיה ואיכא דאמרי ותאכל בימי דוד ובימי שלמה ותשבע בימי חזקיה ותותר בימי רבי ®דאמר מר אהוריריה דרבי הוה עתיר משבור מלכא במתניתא תנא ותאכל בעולם הזה ותשבע לימות המשיח ותותר לעתיד לבא: וותחת כבודו יקד יקוד כיקוד אש שא"ר יוחנן ותחת כבודו ולא כבודו ממש שר' יוחנן למעמיה דר' יוחנן קרי למאניה מכבדותי ר"א אומר סותחת כבודו תחת כבודו ממש ר' שמואל בר נחמני אמר תחת כבודו כשריפת בני אהרן ימה להלן שריפת נשמה וגוף קיים אף כאן שריפת נשמה וגוף קיים א"ר אחא בר אבא אמר רבי יוחנן

מהו לחכול חדמה. חרזיל״ח בלע״ז. מי גזרו בה משום שחיקת סמנים כשאר רפוחה חו לח: שהיח מלקה. מביח לידי חולי: מבשר אבותיו. שמתו שם בגולה: שהצים ורמשים הא ודאי הממחויי הממחו. ולה נעשו עפר: אלא כיון דמלקי. גזור בה משום

הגהות הב"ח (מ) גמרא כדיבורך של חול אוכל שקלים ורמשים: קדחו ליה דבר לצור אסור: (ב) שם מחלא. נקלטו השחלים באדמה וגדלו איתמחויי איתמחו אלא כיוו: (ג) שם אור ר' אליטור דבר במעיו ונגעו בלבו ומת: שמלותיך. וכי ערומה היתה אלא שמלות מיוחדות דף סט ע"ב שלשה דברי והיינו דשבת: ותרד הגורן והדר זכמה ומפרש הלכה: (ד) שם ותעש. שם סכה ולבשה שמלות נאות מכנה אנפרט הכנה: מ) שם דרכו של בועו (לדבק) מא"מ ונ"ב ס"א לדבר: שלא יפגשו בה כשהיא מקושטת ויאמרו זונה היא: שמואל. שהיתה שכינה קוראה לו מתוך ההיכל ולא היה יודע מי קורא לו וכתיב התם

פחיטה נחה יוחר מחתה פחיטה בינונית אמה: קידושא דבי שמשי.

השותה מיין של קידוש בלילי שבתות:

ויבן עלי כי ה' קורא לנער ויאמר לו

לך שכב והיה אם יקרא אליך ואמרת

לבר ה' כי שומע עבדך והוא לא

רצה להזכיר השם שמא אין זו שכינה: בני אדם המהוגנין. שבקולרים לילך עמהם: לישחל בנערה. כל נערות

שרואה היה דרכו לישאל מי הן א"כ

מסתכל בהן היה: שני שבלין לקטה.

כשהיה רוחה שני שבלין שנפלו מן

הקולרים לוקטתן אבל שלש שוכבות

יחד אין לוקטתן דהכי היא מתניתין

(פאה פ"ו משנה ה) שני שבלים לחט ג'

אינו להט: עומדות. שבלים עומדות

ששכח בועז לוקטת מעומד דשכחת

קמה נמי הוי שכחה: נופלות. חותן

שנשרו מן הקולרים לוקטת מיושב

ואינה שחה ליטלן משום לניעות:

רמו רמו לה. רוח הקדש נזרקה בו: מלד הקולרים. כל הקולרים

הפסיקו בינו לבינה ולא הושיבה

בתוכם או אללו. רוח הקדש מרקה

בו ונרמז שמלכות בית דוד היולחת

משניהם עתידה ליחלק דאילו ישבה בתוכם לא היה זה רמז הפסקה בין

שניהם: ותחכל ותשבע. לשון עושר

הוא. דוד שלמה וחזקיה כחיב בהן

עושרש שהיו מביאים להן כל מלכי ארץ

מנחה: אהוריריה. ממונה על הסוסים ופרדות שלו: ותחת כבודו.

איידי דאיירי בקרא בפלוגתא דרבי יוחנן ור"א ורבי שמואל בר נחמני

נקטיה להאי הכא: ה"ג רבי יוחנן

אומר מחם כבודו ולא כבודו ממש

רבי יוחגן לטעמיה דר"י קרי למאניה

מכבדותי רח"ה מחת ככודו ממש ר'

שמואל בר נחמני אומר חחת כבודו

כשריפת בני אהרן כו'. והכי פירושא

בין לרבי יוחנן בין לר"ח גופן נשרף

אלא רבי יוחנן משמע ליה תחת כבודו כמו תחת רגליו לשון תחתית

מוסף רש"י

מהו לפסוע פסיעה גסה בחה לפסוע פסיעה גסה בשבת. שנחמר (ישעיה נח) חס תשיב משבת רגליך (ברכות ה). בקדושא דבי שמשי. ששותה כום של שבשאי שפותה כוס שכ קידוש בשבת בלילה (ברכות מג:) לילי שבת קרי בי שתשי בכל דוכתה, מפני שבין השמשות שלו חלוק מכל ימים והולרך להזכירו בכמה מהומות (לעיל פו:) ונראה בעיני לפי שבין השמשות שלו שגור בפי כל והכל חרדים חליו לגמור מלחכתן עד שלח תחשך, קרו לה כי שמשי (בתובות קג.). כאילו אוכל שקצים ורמשים. של תכול (זבחים קיג.). למה נקרא שמה מצולה. דכתיב (ישעיה מד) האומר לצולה חרבי (זבחים שם). אהוריריה. שומל אהוריריה. שומר סוסין ב"מ פה.). תחת כבודו ולא כבודו ממש. לכבודו ממש משמע נשרו וגופו, מחת כבודו משמע תחת הגוף והבשר, כלומר נשמה שבתוך הגוף. והשתא אמר תחת הגוף, והשתא אמר תחת כבודו ולא כבודו ממש נשמה שבתוך הגוף, אלא האי כבודו היינו בגדיו, דתחת בגדיהם נשרפו, וכי הא דר' יותנן וכו', דכל הגוף נשרף תחת הבגדים, ולא גרסינן תחת כבודו ולא תחת כבודו ממש, כבודו ולא מחת כבודו ממש, דמשמע דמקרא נפקא לזה דהאי תחת כבודו לא תחת כבודו ממש. ומהיכא תיפוה ליה האי, אבל השתא דדרשא תחת גופו ממש, שהגוף קיים ונשמה נשרפת (שם).

דיבור שאסור בשבת מפורש בפרק שואל אדם מחבירו. ודר׳ זירא אמר רב, ואמרינן לה א״ר אבא אמר רב הונא אידחיא לה מדרבא. והיכא דלא ניחא לוב לשבתים בלא שממוש ליה לאוקופי דלא לאפושי הילוכא, ולא ניחא ליה למיעבר במיא, דלא ליתוסי מאניה ואתי לידי סחיטה, קפיץ ליה לאמת המים ושרי. אלא אוקימנא שלא ושרי. אלא אוקימנא שלא
יהא הילוכך של שבת
כהילוכך של חול, אלא כדי
שיניח רגלו ראשונה קודם
שתיעקר שנייה, ולא יהא
מנהגו שיהיו פסיעותיו גסות בשבת.

ולא כבודו ממש והאי כבודו גופו הוא והלכך כשריפת בני אהרן שריפת נשמה וגוף קיים כדאמרינן בסנהדרין בד' מיחות (ד' נב.): מניין מאנים ביינון אבר ביינון אומר ביינון לשנות. מה שריפת בני אחרן שריפת נשמה וגוף קיים. משכחת לה בסנהדרין בפרק ד' מיתות (זף ב:) תניא אבא יוסי בן (ראסי) [דוסתאי] אומר ב' חוטין של אש בעטיפתנו בחול כך עטיפתנו בשבת. אמר להם אעפ"כ אתם צריכין לשנות. מה שריפת בני אחרן שריפת נשמה וגוף קיים. משכחת להיים ביינון של זה וב' בחוטמו של זה וב' בחוטמו של זה ושרפוה. והכתיב ויקרא י ותאכל אותם, אותם ולא בגדיהם.

מביין 'וכבודו היינו בגדיו וה"ק תחת בביין 'וכבודו היינו בגדיו וה"ק תחת בגדיהם של חיילותיו של סנחריב יקד יקוד ולא בגדיהם נשרפו ור"א משמע ליה תחת לשון חליפין כמו ישלם תחת

השור (שמות כה) משום דר"א לא קרי למאניה מכבדותיה לכך ע"כ כבודו היינו גופו וה"ק כבודו ממש ישרף ותחתיו יהא אפר ושריפה כיקוד אש ורבי שמואל משמע ליה תחת כר' יוחנן וכבודו כר"א הלכך קרא כר' יוחנן מידרש ותחת כבודו נשרף